

Vuosikertomus 2022

Lappilaiset Kylät ry

Lappilaiset Kylät ry toimii kylien kattojärjestönä.

Yhdistys toimii kylien asukkaiden, kylätoimikuntien, kylä- ja asukasyhdistysten sekä Lapin maaseudun etua ajavien järjestöjen yhteistoimintaelimenä, kylä- ja asukastoiminnan kehittäjänä ja edunvalvojana. Yhdistyksen tavoitteena on parantaa Lapissa asuvien ihmisten hyvinvointia.

Yhdistys kannustaa edellä mainitun alueen asukkaita yhteistoimintaan kotiseutunsa kehittämiseksi sekä kehittää yhteistyötä yhdistyksen toiminta-alueen päättäjien ja viranhaltijoiden kanssa kylien kehittämisessä ja kylien asukkaiden hyvinvoinnin parantamisessa. Tarkoituksena on säilyttää maaseutu elinvoimaisena sekä lisätä koko seudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja lisätä kokemusten vaihtoa toiminta-alueen osien välillä kansainvälinen yhteistyö mukaan lukien.

Lappilaiset kylät ry verkostoituu muiden vastaavien tahojen ja maaseudun kehittämisorganisaatioiden kanssa.

Yhdistystä johtaa hallitus, jonka jäsenet valitaan kolmikantaperiaatteen (kyläläiset, kunnat ja toimintaryhmät sekä muut kehittämisorganisaatiot) mukaisesti.

Kylätoiminnan organisaatiokaavio

Valtakunnallinen taso

maakunnallinen taso

kunnallinen taso

paikallinen taso

HALLINTO

Hallituskokoonpano ja jäsenten osallistuminen kokouksiin:

puheenjohtaja

Eini Kivilompolo 6/6

Varsinaiset jäsenet:

Pello/kyläedustaja

Satu Saukkoriipi 4/6

Kemijärvi/kyläedustaja

Marjatta Pekkarinen 5/6

Simo/kyläedustaja

Seppo Junes 6/6

Kittilä/ kyläedustaja

Leena Neitiniemi-Upola 5/6

Tornio/kyläedustaja

Pertti Tervahauta 4/6

Tervola/kuntaedustaja

Pertti Hemminki 3/6

Salla/kuntaedustaja

Kimmo Tuhkala 2/6

Rovaniemi/kyläedustaja

Jorma Kiviniemi 3/6

Sodankylä/kyläedustaja

Eliisa Lintula 2/6

Muut kehittäjäorganisaatiot:

Kaija Kinnunen, MTK- Lappi 6/6

Ella-Noora Kauppinen 4/6
Leader Tunturi-Lappi ry

Veli-Matti Ahtiainen, SPR 4/6

Varajäsenet:

Merja Korpi 0/6

Ann-Christine Lampela 0/6

Ilkka Vuorimaa 0/6

Ari Filppa 1/6

Matti Lankila 0/6

Matti Tauriainen 0/6

Nina Mattila 0/6

Pekka Lehto 0/6

Riitta Sassali 3/6

Heljä Tapio, 0/6
Lapin maa- ja kotitalousnaiset

Juha Kutuniva 1/6
Leader Peräpohjola ry

Juha Nevalainen 0/6

Hallituksen kokoukset

Kokouksia pidettiin yhteensä 6 kpl, joista kaksi oli sähköpostikokousta ja kolme järjestettiin Teams-sovelluksella.

Kevätkokous pidettiin 27.4. Rovaniemellä. Osallistujia 14.

Syyskokous pidettiin 27.11.2022 kylätoimintapäivien yhteydessä Saariselällä. osallistujia 29.

Henkilöstö:

Kyläasiamies toimii kylien ja kylätoiminnan aktivoijana ja kehittäjänä, edistää kyläsuunnitelmien laatimista ja kylätoimikuntien rekisteröitymistä. Tiedottaa kylille tärkeistä asioista kirjeitse/ sähköisesti. Kyläasiamiehen tehtäviin sisältyi myös Lappilaiset Kylät ry:n sihteerin tehtävät.

Lapin kyläasiamies Pirjo Riskilä työskenteli 80 % työajalla 1.1.–15.5. 2022 saakka ja loppuvuoden hän oli työlomalla. Eliisa Lintula toimi osa-aikaisena sijaisena 50 %:n työajalla tietyin rajauksin 8.8.-31.12.2022 ja osaa tehtävistä hoiti yhdistyksen puheenjohtaja Eini Kivilompolo. Avoimet Kylät –päivän viestintä ja markkinointiin hankittiin ostopalveluna.

Tilintarkastajana toimi BDO Oy päävastuullisena KHT Sari Jänkälä.

Kirjanpidon hoiti Tilipalvelu Mourujärvi Oy.

Talous:

Lappilaiset Kylät ry:n kyläasiamiehen palkkaus, sekä hallinnon ja muiden yhdistykselle kuuluvien asioiden hoito mahdollistuivat kylätoiminnan valtionavun (45 235 €) sekä kuntien jäsenmaksujen turvin.

Muu rahoitus koostui jäsenmaksuista.

Jäsenmaksu vuonna 2022 oli 15 €/ henkilö, 25 €/ yhdistys ja yhteistyötahot

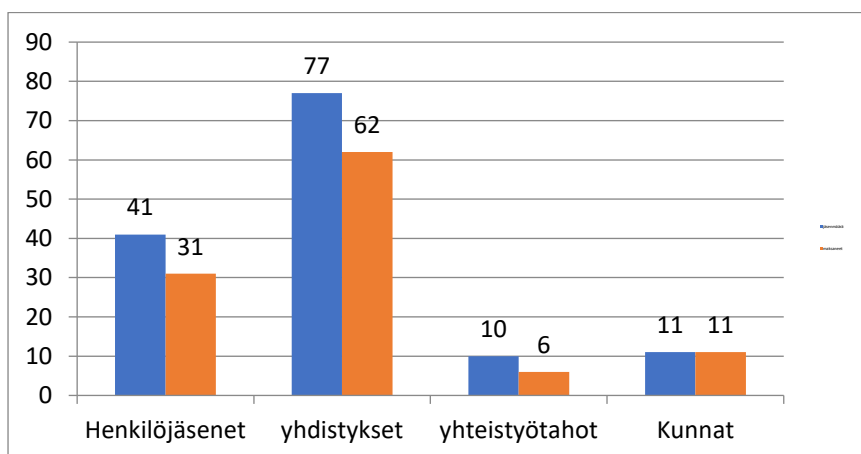
Kuntien jäsenmaksu oli porrastettuna asukasluvun mukaan 600–2700 €.

Kunta jäseniä oli vuonna 2022 Kolari, Tornio, Salla, Rovaniemi, Ranua, Posio, Sodankylä, Pello, Ylitornio, Simo ja Tervola.

Jäsenmäärä

Uusia jäseniä vuonna 2022 kirjattiin neljä, jäsenrekisteristä poistettiin 14 jäsentä.

vuoden 2022 lopussa jäsenmäärä oli 139, joista jäsenmaksun maksaneita on 110.

Viestintä ja tiedottaminen

- Yhdistyksen nettisivut (www.lappilaisetkylat.fi) toimivat hyvin yhdistyksen viestintäkanavana kylille ja yhteistyökumppaneille ja toimivat myös Lappilaiset Kylät ry:n roolin ja toiminnan vahvistajana. Niitä päivitettiin säännöllisesti.
- Facebook sivuja päivitettiin ja niissä oli myös erilliset tapahtumasivut kylätoiminta- ja Avoimet Kylät päiville. Tiedotteita jaettiin myös n. 50:lle eri Facebook -sivulle.
- Yhdistyksen Twitter ja Instagram -tilit toimivat tiedottamisen välineenä, lähinnä tapahtumien markkinoinnissa.
- Vuoden 2022 lopussa kartoitettiin verkkopalveluiden mm. verkkosivujen, sosiaalisen median ja sähköpostipalveluiden uudistamistarvetta.
- Kylien yhteistyöelimenä toimittiin välittämällä eri toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden tiedotteita eteenpäin kylille.
- Sähköinen kylätiedote lähetettiin sähköpostilla neljä kertaa kylille, jäsenille, yhteistyökumppaneille ja lapin kansanedustajille, sekä tiedotusvälineille, jotka nostivat sieltä asioita julkaistaviksi.
- Vuoden 2022 Lappilainen kylä Lankojärvi-Matinlompola juhlatilaisuudesta julkaistiin juttu Meän Tornionlaakso- lehdessä.
- Eriaiheisia tiedotteita lähetettiin yhteensä seitsemän kappaletta kaikkiaan 14 tiedotusvälineeseen. Niistä julkaistiin 6 tiedotetta.
- Julkilausuma ”Energiakriisi osuu kipeästi useiden kylien toimintaan” sai julkisuutta niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin. Lappilaiset Kylät organisoivat ja järjestivät yleisradion tekemään jutun aiheesta. Aihetta käsiteltiin Lapin radiossa ja televisiossa Ylen uutisissa sekä Lapin Kanssa ja paikallislehdissä.
- Kylätoimintapäivien seminaariosuus striimattiin ja se on nähtävillä Lappilaiset kylät ry:n Facebook sivuilla. Striimauksen video on saanut vuoden 2022 loppuun mennessä 2 t näyttökertaa.
- Radio Inariin haastateltiin Elisaa kylätoimintapäivien teemasta.
- Löydä Pohjoinen luontososi –live järjestettiin 12.11.2022 Pyhäjärven kylässä. Tilaisuus järjestettiin yhteistyössä Leader Pohjoisin Lappi ry:n kanssa. Tilaisuus striimattiin livenä verkkoon ja se tavoitti vuoden 2022 loppuun mennessä 2,5 t näyttökertaa ja noin 2 t katsojaa. Lisäksi tilaisuudesta valmistettiin kaksi videota, jotka ovat jaossa ainakin PLL:n Youtube kanavilla.
-

Maakunnallisen kylätoiminnan kehittäminen

Yhteensä fyysisiä kylä- ja tiedotustilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana neljä ja niihin osallistui yhteensä n. 50 henk. Lisäksi osallistuttiin joihinkin yhteistyökumppaneiden tilaisuuksiin.

Etäkyläkahvit

Etäkyläkahveja järjestettiin yhden kerran Teamsin avulla. Teemana oli Arjen turvallisuus kylissä. Joka suunniteltiin yhdessä Lapin turvallisuustyöryhmän kanssa. Keskusteltiin miten Ukrainan tilanne vaikuttaa kyläläisten turvallisuuden tunteeseen ja voiko kylätoimijat jotenkin tässä auttaa yksittäisiä kyläläisiä? Miten kunnat, kylät ja järjestöt voivat olla mukana auttamassa sotaa pakooneita ukrainalaisia.

Kyläneuvostot

- Sodankylän kaikille avoin kyläilta 21.2.2022, osallistui 28 henkilöä
- Lappilaiset Kylät osallistui Keminmaan kyläiltaan lokakuussa ja oli aktiivisesti mukana Keminmaan kyläneuvoston perustamisessa.

Avoimet kylät päivä

Avoimet Kylät päivä järjestettiin 11.6. ja lapista mukana oli 49 kylää. Avoimet Kylät päivää markkinoitiin aktiivisesti somen eri kanavissa.

Avoimet Joulukylät

Valtakunnallinen Avoimet Joulukylät -konsepti järjestettiin ensimmäistä kertaa 1–24.12. ja lapista osallistui mukaan neljä kylää omilla joulutapahtumillaan.

Kylätoimintapäivät

Lapin kylätoimintapäivät pidettiin 26–27.11. Saariselällä. Teemana oli Turvallinen kylä ja osallistujia oli n. 80 henkeä. Lauantain seminaariosuus striimattiin.

Maallemuutto

- Löydä Pohjoinen luontosi- Live, jossa keskusteltiin maallemuutosta, järjestettiin yhdessä Pyhän kyläyhdistyksen kanssa. Illan isäntänä toimi Hullu Poro -teatteristakin tuttu Jussi Olavi Jokinen. Tilaisuus striimattiin ja sitä pystyi seuraamaan Lappilaiset Kylät ry:n FB-kanavalta.

Kyläturvallisuus

- Kyläasiamies osallistui Lapin turvallisuusverkoston johtaja kokouksiin, sekä kerran kuussa järjestettäviin vapaamuotoisiin turvallisuusverkoston aamukahveihin.
- Osallistuttiin Suomen Kylät ry:n kyläturvallisuus 2025 hanke järjestämiin etäpalaveriin.
- Kyläasiamies osallistui Lapin kuntien hytetu -klinikoihin.
- Kyläasiamies kutsuttiin Lapin hyvinvointialuevalmisteluun liittyviin Hyvinvointi- terveys- ja turvallisuustyöryhmän kokouksiin edustamaan Lapin kylänäkökulmaa.
- Kyläasiamies osallistui Laurean IRWIN-tutkimushankkeen haastatteluun. Laurean osahanke keskittyi selvittämään kuinka luoda tiedon huoltovarmuutta parantamalla (1) eri viranomais-ten välistä sekä (2) viranomais-ten ja varautumistoiminnassa mukana olevien kansalaisjärjestöjen ja kansalaisten välistä tiedonjakoa, tiedonvaihtoa ja yhteisöllistä tiedontuottamista.
- Suunniteltiin yhteistyössä Suomen Kylät ry:n kyläturvallisuus 2025 hankkeen, Lapin pelastuslaitoksen, Aina Valmis Kyläradio ry:n, Posion kunnan ja Metsästysseura Metson kanssa kylätalojen pilotointi paikallisena valmiuskeskuksena. Pilottikohteeksi valikoitui Perä-Posion kylätalona toimivan metsästysseura Metso ry:n tilat.

Kylätoiminnan rekisterien ylläpito

Jatkettiin kylätalojen ja –tilojen sijaintien kartoittamista. (Googlekartalla on 131 kylätaloa tai vastaavaa), sekä ylläpidettiin kyläyhdistysten yhteystietorekisteriä. (Rekisterissä on 532 yhteystietoa kylille ja asukasyhdistyksille, sekä yhteensä 654 sähköpostiosoitetta eri kylille ja yhteistyökumppaneille).

Kyläyhdistysten avustaminen ja yhteistyö

Laajan toiminta-alueen vuoksi yhteistyö kylätoiminnan kehittämisessä ja kylätoimijoiden avustamisessa on erittäin tärkeää. Kyläasiamies kiittää alueella kylien kutsumana, sekä yhteistyössä muiden toimijoiden ja hankkeiden kanssa järjestämissä tilaisuuksissa.

- Kylien neuvontaa kyläyhdistyksen perustamisessa ja hallitustyöskentelyssä, kirjanpidossa sekä sääntö- ja vuosikokousasioissa annettiin puhelimitse ja sähköisesti. Mm Enontekiön kyliä avustettiin yhdistysten rekisteröinti asioissa.
- **Yhteistyö:**
Alueellinen yhteistyö erilaisissa verkostoissa ja ohjausryhmissä on katsottu tärkeäksi osaksi kyläasiamiehen toimintaa. Näiden yhteistyökuvioiden avulla pysymme ajan tasalla

maakunnan tilanteesta ja näin pystymme välittämään kylille tärkeää tietoa molempiin suuntiin. Laaja yhteistyö eri toimijoiden kanssa tuo myös esille, että Lappilaiset Kylät ry on varteenotettava toimija Lapissa.

Verkosto yhteistyö:

- Lapin järjestöneuvottelukunta (kyläasiamies)
- Vapepan maakuntatoimikunta, (kyläasiamies)
- Lapin järjestöjen viestintäverkosto (kyläasiamies)
- Maakuntien yhteistyöfoorumi (kyläasiamies)
- Lapin järjestötyöllistämisen verkosto (kyläasiamies)
- Lapin turvallisuusverkosto (kyläasiamies)
- Etätyötilojen kokoontumisajot (kyläasiamies)
- Spek:n turvallisuuskouluttajat verkosto (kyläasiamies)
- Suomen Kylät ry:n kyläjaosto (kyläasiamies)
- Suomen Kylät ry:n kyläsuunnitteluverkosto (kyläasiamies)
- Maaseudun sivistysliiton edustajisto, Suomen Kylät ry:n edustus (kyläasiamies)
- Metsähallituksen Lapin neuvottelukunta (puheenjohtaja, varalla varapuheenjohtaja)
- merilapinjärjestöjen työllisyysverkosto

Ohjausryhmät:

- Jokos -hanke, Rovaniemen Neuvokas (kyläasiamies)
- Matkakohteena kulttuuri – reittimatkailua kylä- ja kaupunkikulttuurikohteissa -hanke (kyläasiamies).

Seminaarit, työpajat:

Kyläasiamies osallistuu mahdollisuuksien mukaan erilaisiin seminaareihin ja työpajoihin, joista saatavaa tietoa voidaan hyödyntää kylätoiminnan kehittämisessä.

- Lapin Keino -hankkeen Hankeklubi
- lapin hyte -ja turvallisuusfoorumi
- Rovaniemen kylien teams kahvihetki
- landemia webinaari
- lumoavat kylät webinaari
- järjestötyöllistäminen. Kuituvasta kukoistavaksi webinaari
- Maaseuturahaston ohjelmakauden kehittäjä kekrit

Suomen Kylät ry:n sekä muiden maakunnallisten kyläyhdistysten järjestämiin webinaareihin ja koulutuksiin osallistuttiin seuraavasti:

- Viestintäverkoston aamukahvi kuukausittain.
- Kyläasiamiesfoorumi
- Avoimet Kylät päivän koulutukset
- kyläbrändäys webinaari
- yhdistysavain koulutus
- turvallisuus asuu maalla webinaari
- Suomen Kylät ry:n kevätkokous
- Canva koulutus
- Maallemuutto webinaari

Kylien edunvalvonta:

Suomen Kylätoiminta ry:n jäsenetuna yhdistys voi käyttää ilmaisia lakimiespalveluja tietyin ehdoin. Tätä palvelua hyödynnettiin jonkin verran kylien avustamisessa.

Energiakriisi osuu kipeästi useiden kylätalojen toimintaan, siksi Lappilaiset Kylät ry teki asiasta julkilausuman, joka poiki jutun myös ylen uutislähetykseen.

Muu toiminta:

Lappilaiset Kylät ry on verkostokumppanina mukaan Etätyöpisteet elinvoiman kasvualustoina -hankkeessa.

2022 vuoden kyläksi valittiin Lankojärvi-Matinlompolo Pellosta. Palkitsemisjuhla pidettiin Lankojärvellä ja yhdistyksen puheenjohtaja Eini Kivilompolo ja hallituksen jäsen Pertti Tervahauta osallistuivat tilaisuuteen.

Kittiläläinen Maija Uusikartano palkittiin kylätoimintapäivillä aktiivisesta toiminnasta kylätöiminnan kehittämiseksi.

Suomen Kylät ry:n uusi toiminnanjohtaja Alekski Koivisto vieraili lapissa helmikuussa. Lappilaiset Kylät ry järjesti tapaamisen yhdessä Ylimuonion kylätoiminta ry:n kanssa Ylimuonioon. Mukana oli myös Leader -ryhmien edustajat

Lappilaiset Kylät ry:n hallitus järjesti oman toiminnan kehittämispalaverin 25.10.2022 Rovaniemellä.

Suomen Kylät ry järjestää vuosittain, keväällä ja syksyllä, valtakunnalliset kylätöiminnan koulutus- ja neuvottelupäivät, sekä valtakunnalliset kylätöimintapäivät. Kyläasiamies ja hallituksen jäsen Marjatta Pekkarinen osallistuivat kevään neuvottelupäiville Tampereella.